

UZNESENIE SÚDU PRVÉHO STUPŇA (štvrtá komora)
z 19. septembra 2005 *

Vo veci T-321/04,

Air Bourbon SAS, so sídlom v Sainte-Marie, île de la Réunion (Francúzsko),
v zastúpení: S. Vaisse, advokát,

žalobkyňa,

proti

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: C. Giolito a J. Buendía Sierra,
splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie z 16. decembra 2003
[K(2003) 4708, konečné znenie] o nevznesení námietok proti pomoci N 427/2003
udelenej Air Austral francúzskymi úradmi,

* Jazyk konania: francúzština.

SÚD PRVÉHO STUPŇA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
(štvrtá komora),

v zložení: predseda komory H. Legal, sudcovia P. Lindh a V. Vadapalas,

tajomník: H. Jung,

vydal toto

Uznesenie

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 1 Dňa 28. novembra 2001 Komisia vzhľadom na ustanovenia usmernení pre regionálnu pomoc povolila francúzsky režim pomoci spočívajúci v udelení daňových úľav daňovníkom, ktorí uskutočnia výrobné investície v zámorských departementoch.
- 2 Cieľom tohto režimu bolo podnietiť investície v regiónoch so štrukturálnymi nedostatkami ako ostrovný charakter, obmedzenosť miestnych trhov a nízka produktivita podnikov.

- 3 Listom z 28. júla 2003 francúzske úrady oznámili Komisii daňovú pomoc námorským investíciám, ktorú mali v úmysle poskytnúť leteckej spoločnosti Air Austral.
- 4 Rozhodnutím K (2003) 4708, konečné znenie, zo 16. decembra 2003 (ďalej len „Rozhodnutie“), prijatým vo fáze predbežného preskúmania podľa článku 88 ods. 3 ES, Komisia zistila, že zlučiteľnosť tohto opatrenia so spoločným trhom nevzbudzuje pochybnosti a následne nie je potrebné vzniesť námietky v tejto veci.
- 5 Rozhodnutie bolo 17. decembra 2003 oznámené francúzskej vláde.
- 6 Dňa 12. februára 2004 Komisia uverejnila v *Úradnom vestníku Európskej únie* súhrnné oznámenie, informujúc tretie osoby, formou zhrnutia základných údajov o oznámenom opatrení pomoci, že nemá voči nej námietky (Ú. v. ES C 38, s. 4). V tomto oznámení Komisia upresnila:

„Text rozhodnutia v záväznom jazykovom znení alebo v záväzných jazykových zneniach, s výnimkou dôverných údajov, je k dispozícii na stránke:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids.“ [neoficiálny preklad]

- 7 Listom zo 7. júna 2004 žalobkyňa požiadala Komisiu o úplné znenie Rozhodnutia.
- 8 Lisom z 9. júna 2004 doručeným 11. júna 2004 Komisia zaslala žalobkyni jedno vyhotovenie úplného znenia Rozhodnutia.

Konanie

- 9 Žalobkyňa návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 29. júla 2004 podala žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.
- 10 Samostatným podaním podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 12. októbra 2004 Komisia vzniesla námietku neprípustnosti na základe článku 114 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa.
- 11 Žalobkyňa predložila svoje pripomienky k tejto námietke 12. novembra 2004.
- 12 Air Austral návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 14. decembra 2004 podala návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania na podporu návrhov Komisie.
- 13 Komisia predložila 12. januára 2005 svoje pripomienky k tomuto návrhu na vstup vedľajšieho účastníka.

Návrhy účastníkov konania

14 Žalobkyňa navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

- vyhlásil žalobu za prípustnú,
- zrušil Rozhodnutie,
- uložil Komisii a Francúzskej republike prijať nevyhnutné opatrenia, aby Air Austral vrátila neoprávnene prijatú štátnu pomoc,
- zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

15 Komisia navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

- odmietol žalobu ako neprípustnú,
- zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania.

Právny stav

O prípustnosti

- ¹⁶ Na základe článku 114 ods. 1 rokovacieho poriadku, ak niektorý účastník konania o to požiada, Súd prvého stupňa môže rozhodnúť o neprípustnosti pred prejednaním veci samej. Podľa odseku 3 toho istého článku sa žiadosť ďalej prejednáva v rámci ústnej časti konania, ak Súd prvého stupňa nerozhodne inak. V prejednávaní veci sa Súd prvého stupňa po preskúmaní spisového materiálu považuje za dostatočne oboznámený s vecou a rozhoduje, že nie je potrebné otvoriť ústnu časť konania.

Tvrdenia účastníkov konania

- ¹⁷ Komisia tvrdí, že žaloba je podaná oneskorene. Lehota na podanie žaloby začala plynúť od 12. februára 2004, dňom uverejnenia súhrnného oznámenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Rozhodnutie teda bolo k dispozícii najneskôr v deň uverejnenia *Úradného vestníka Európskej únie* na internete.
- ¹⁸ Podľa Komisie žalobkyňa mala dokonca vedomosť o tomto rozhodnutí pred týmto dňom. Doručenie Rozhodnutia výlučne francúzskej vláde by nemalo brániť zisteniu, že žalobkyňa, ako hlavný konkurent Air Austral, musela mať plnú vedomosť o Rozhodnutí od 16. decembra 2003, keď toto bolo komentované v tlači a bolo predmetom tlačového komuniké zo strany Komisie v deň jeho prijatia. Žalobkyňa teda nemohla nevedieť o existencii Rozhodnutia do 7. júna 2004, dňa jej žiadosti o zaslanie úplného znenia Rozhodnutia.

- 19 Komisia tvrdí, že lehota na podanie žaloby začína plynúť odo dňa uverejnenia rozhodnutí v oblasti štátnej pomoci v *Úradnom vestníku Európskej únie*, ako to stanovuje nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku [88 ES] (Ú. v. ES L 83, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339). Vzhľadom na to, že súhrnné oznámenie jasne uvádzalo možnosť zabezpečiť si jedno vyhotovenie Rozhodnutia v záväznom jazykovom znení, sprístupnenie rozhodnutia na internete najneskôr v deň uverejnenia *Úradného vestníka Európskej únie* zodpovedá jeho úplnému uverejneniu. Dôsledkom toho je v prejednávanej veci *dies a quo* 12. február 2004, deň uverejnenia súhrnného oznámenia a jeho úplnej verzie na internete. Za týchto podmienok je žaloba podaná 29. júla 2004 zjavne oneskorená a mala by byť teda prehlásená za neprípustnú.
- 20 Žalobkyňa nemôže nerešpektovať záväzné lehoty na podanie žaloby a chcieť ťažiť z novej lehoty na podanie žaloby odvíjajúcej sa od jej žiadosti zo 7. júna 2004. List Komisie z 9. júna 2004, ktorým bol žalobkyni zaslaný text Rozhodnutia, nespôsobuje začatie plynutia novej lehoty na podanie žaloby. Komisia navyše v tomto liste pripomenula, že tento dokument bol už k dispozícii na internete.
- 21 Okrem toho sa žalobkyňa nemôže dovolávať ani ospravedlniteľnej chyby, keďže nedošlo k takému konaniu, ktoré by samo osebe alebo v dostatočnej miere mohlo vyvolať akceptovateľný omyl v úsudku dobromyseľnej osoby podliehajúcej súdnej právomoci, ktorá preukázala všetku náležitú starostlivosť vyžadovanú od bežne uvedomelého subjektu. V prejednávanej veci však nemohlo konanie Komisie zodpovedajúce všeobecne známej právnej povinnosti spôsobiť omyl v úsudku a byť príčinou chyby, ktorej sa dopustila žalobkyňa.
- 22 Žalobkyňa podotýka, že list Komisie z 9. júna 2004, ktorým jej bol zaslaný text Rozhodnutia neuvádzal, že toto Rozhodnutie bolo predmetom súhrnného oznámenia v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie*, ani skutočnosť, že to má za následok začatie plynutia lehoty na podanie žaloby o neplatnosť. Komisia teda nezobrala do úvahy, že toto súhrnné oznámenie možno uplatňovať voči tretím osobám.

- 23 Uverejnenie súhrnného oznámenia v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie* totiž skutočne nie je možné uplatňovať voči tretím osobám. Od osôb podliehajúcich súdnej právomoci nie je možné rozumne požadovať, aby každodenne konzultovali sériu C (Oznámenia a informácie) *Úradného vestníka Európskej únie*, aby sa uistili, že inštitúcie Spoločenstva neprijali žiadne rozhodnutie, ktoré im nie je určené, ani o ňom nie sú informovaní, pričom však môže zasiahnuť do ich práv a/alebo záujmov.
- 24 To platí o to viac v prípade, keď uverejnenie bolo urobené vo forme značne súhrnného oznámenia, ktoré uvádzalo len deň prijatia rozhodnutia, dotknutý členský štát, názov, právny základ, rozpočet príslušnej pomoci a jej cieľ v niekoľkých kľúčových slovách. To neumožňovalo oboznámiť sa s obsahom a dosahom opatrenia a vyžadovalo konzultáciu internetovej stránky.
- 25 Rada nemala v úmysle umožniť, aby uverejnenie súhrnného oznámenia rozhodnutí Komisie v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie* uskutočnené podľa článku 26 nariadenia č. 659/1999, bolo možné uplatňovať voči tretím osobám. Pokiaľ by Rada považovala toto uverejnenie za uplatniteľné voči tretím osobám, potom by výslovne nevyhradila v článku 20 ods. 3 tohto nariadenia dotknutým osobám právo obdržať na ich žiadosť kópiu takýchto rozhodnutí, ktoré sú oznamované výlučne dotknutým štátom.
- 26 Žalobkyňa tvrdí, že z dôvodu neexistencie úplného uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo oznámenia, lehota na podanie žaloby začína plynúť dňom oboznámenia sa s obsahom a dôvodmi dotknutého opatrenia za predpokladu, že o jeho zaslanie bolo požiadané v primeranej lehote. V prejednáwanej veci žalobkyňa však vôbec nebola informovaná o rozhodnutí Komisie zasiahnuť, a teda nemala žiadny dôvod konzultovať *Úradný vestník Európskej únie* a tým menej sériu C.

- 27 Voči tvrdeniu Komisie, že žalobkyňa musela o Rozhodnutí vedieť od 16. decembra 2003, žalobkyňa namieta svoje nedávne založenie (v novembri 2002), začatie svojej činnosti v júni 2003, obmedzený počet zamestnancov (139) a neexistenciu právneho oddelenia vo svojom rámci.
- 28 Komisia v rozpore s článkom 88 ods. 2 a 3 ES opomenula vyzvať tri letecké spoločnosti pôsobiace na linke spájajúcej Paríž a Saint-Denis (ostrov Réunion), medzi ktoré patrila aj žalobkyňa, aby podali svojej pripomienky k návrhu pomoci v prospech Air Austral, ktorý môže, ako to uznala Komisia v Rozhodnutí, mať vplyv na konkurentov pôsobiacich na dotknutej linke. Z toho vyplýva, že žalobkyňa mohla oprávnenne nevedieť, že Rozhodnutie bolo spôsobilé zasiahnuť do jej práv a záujmov.
- 29 Žalobkyňa okrem toho tvrdí, že v žiadnom prípade nebola povinná poznať články v tlači, ktoré vyšli v čase prijatia Rozhodnutia, ani tlačové komuniké Komisie.
- 30 Až potom, ako zistila, že utrpela značnú ujmu z dôvodu, že Air Austral podnikla kroky, ktoré spôsobili závažné narušenie hospodárskej súťaže, začala žalobkyňa uvažovať nad zákonnosťou finančnej pomoci udelenej jej konkurentovi spoločnosťou Semetra (miestna spoločnosť so zmiešaným vlastníctvom, ktorej väčšinovým vlastníkom je Región a Departement ostrova Réunion). Práve v rámci týchto zisťovaní podala žalobkyňa svoju žiadosť zo 7. júna 2004.
- 31 Na záver žalobkyňa podotýka, že sa môže rovnako dovolávať ospravedlniteľnej chyby, ktorá nemôže viesť k premlčaniu jej práva na podanie žaloby.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 32 V prvom rade už zo samotného znenia článku 230 piateho odseku ES vyplýva, že deň, kedy sa žalobca o opatrení dozvedel, sa ako východiskový bod pre počítanie lehoty na podanie žaloby uplatní len subsidiárne vo vzťahu ku dňu uverejnenia alebo oznámenia opatrenia (rozsudok Súdneho dvora z 10. marca 1998, Nemecko/Rada, C-122/95, Zb. s. I-973, bod 35; rozsudky Súdu prvého stupňa z 12. decembra 2000, Alitalia/Komisia, T-296/97, Zb. s. II-3871, bod 61, a z 27. novembra 2003, Regione Siciliana/Komisia, T-190/00, Zb. s. II-5015, bod 30).
- 33 V prejednávanej veci Komisia v súlade s povinnosťou jej vyplývajúcou na základe článku 26 ods. 1 prvej vety nariadenia č. 659/1999 uverejnila v *Úradnom vestníku Európskej únie* súhrnné oznámenie informujúce dotknuté osoby o existencii Rozhodnutia, uvádzajúc najmä dátum prijatia Rozhodnutia, dotknutý členský štát, číslo pomoci, jej názov, cieľ, právny základ a rozpočet, ktorý jej bol pridelený. Okrem toho, toto súhrnné oznámenie uviedlo možnosť zabezpečiť si úplné znenie Rozhodnutia v záväznom jazykovom znení na internetovej stránke Komisie a odkaz pre prístup k nemu.
- 34 Skutočnosť, že Komisia poskytuje tretím osobám úplný prístup k textu rozhodnutia umiestneného na jej internetovej stránke spolu s uverejnením súhrnného oznámenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*, umožňuje dotknutým osobám identifikovať dotknuté rozhodnutie a informuje ich o takejto možnosti prístupu k nemu prostredníctvom internetu, je potrebné považovať za uverejnenie v zmysle článku 230 piateho odseku ES.

- 35 Možnosť dotknutej osoby získať kópiu takéhoto rozhodnutia upravená v článku 20 ods. 3 nariadenia č. 659/1999 tento záver nevyvracia.
- 36 Toto ustanovenie totiž umožňuje dotknutým osobám získať kópiu akéhokoľvek rozhodnutia prijatého v zmysle článku 4 nariadenia č. 659/1999, to znamená nielen rozhodnutí, podľa ktorých opatrenia nepredstavujú pomoc (odsek 2) a rozhodnutí, ktoré nevyvolali námietky (odsek 3) a sú uverejnené vo forme súhrnného oznámenia, ale aj rozhodnutí o začatí konania vo veci formálneho zisťovania (odsek 4), ktoré sú uverejnené v úplnom znení. Táto možnosť teda existuje nezávisle od uverejnenia rozhodnutí v *Úradnom vestníku Európskej únie*, a teda nezávisle od začatia plynutia lehoty na podanie žaloby upravenej článkom 230 piatym odsekom ES.
- 37 V prejednáwanej veci nie je sporné, že úplné znenie Rozhodnutia bolo k dispozícii na internete 12. februára 2004, v deň uverejnenia súhrnného oznámenia. Napokon žalobkyňa nikdy netvrdila, že by z technických alebo iných dôvodov nemala možnosť prístupu týmto spôsobom k úplnému zneniu Rozhodnutia. Deň 12. február 2004 predstavuje následne východiskový bod pre počítanie lehoty na podanie žaloby bez toho, aby Komisia musela uviesť vo svojom liste z 9. júna 2004, že rozhodnutie bolo predmetom súhrnného uverejnenia, ani že toto uverejnenie má za následok začatie plynutia lehoty na podanie žaloby.
- 38 Po druhé, pojem ospravedlniteľná chyba musí byť interpretovaný reštriktívne a môže sa vzťahovať len na výnimočné okolnosti, najmä keď príslušná inštitúcia konala spôsobom, že toto konanie samo osebe alebo v dostatočnej miere mohlo vyvolať akceptovateľný omyl v úsudku dobromyseľnej osoby podliehajúceho súdnej právomoci, ktorá preukázala všetku náležitú starostlivosť vyžadovanú od bežne uvedomelého subjektu (rozsudok Súdu prvého stupňa z 29. mája 1991, Bayer/Komisia, T-12/90, Zb. s. II-219, bod 29, potvrdený rozsudkom Súdneho dvora z 15. decembra 1994, Bayer/Komisia, C-195/91 P, Zb. s. I-5619, bod 26).

- 39 Faktické tvrdenia žalobkyne vyvodzované v prejednávanej veci z jej nedávneho založenia, obmedzeného počtu zamestnancov a absencie právnikov v rámci jej zamestnancov nedovoľujú samy osebe dospieť k záveru o existencii ospravedlniteľnej chyby.
- 40 Po tretie a v poslednom rade, uplatňovanie súhrnného uverejnenia voči žalobkyni je v súlade s požiadavkou právnej istoty, ktorou sa musí riadiť každý výklad ustanovení týkajúcich sa prostriedkov súdnej ochrany (v tomto zmysle pozri rozsudok Súdného dvora z 15. januára 1987, Misset/Rada, 152/85, Zb. s. 223, bod 11; rozsudok Súdu prvého stupňa z 18. septembra 1997, Mutual Aid Administration Services/Komisia, T-121/96 a T-151/96, Zb. s. II-1355, bod 38). Zohľadnenie dňa uverejnenia súhrnného oznámenia s odkazom na internetovú stránku ako dňa uverejnenia napadnutého opatrenia totiž umožňuje s určitosťou stanoviť presný dátum, na ktorý pripadá začiatok lehoty na podanie žaloby upravenej v článku 230 piatom odseku ES.
- 41 Zohľadnenie dňa uverejnenia súhrnného oznámenia s odkazom na internetovú stránku ako dňa uverejnenia napadnutého opatrenia okrem toho zaisťuje rovnosť zaobchádzania so všetkými tretími osobami tým, že zabezpečuje, že lehota na podanie žaloby proti rozhodnutiam v oblasti štátnej pomoci sa počíta rovnako bez ohľadu na to, či je rozhodnutie uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* v úplnom znení alebo súhrnným spôsobom s odkazom na internetovú stránku Komisie.
- 42 Tým, že Rozhodnutie bolo uverejnené 12. februára 2004, lehota na podanie žaloby podľa článku 230 piateho odseku ES a článku 102 ods. 1 a 2 rokovacieho poriadku uplynula 6. mája 2004. Dôsledkom toho je žaloba podaná 29. júla 2004 zjavne oneskorená.

- 43 S ohľadom na vyššie uvedené musí byť žaloba odmietnutá ako neprípustná.

O návrhu na vstup vedľajšieho účastníka do konania

- 44 Keďže je žaloba neprípustná, nie je potrebné rozhodnúť o návrhu podanom Air Austral na účely povolenia vstupu vedľajšieho účastníka do konania na podporu návrhov Komisie.

O trovách

- 45 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobkyňa nemala vo veci úspech, je opodstatnené zaviazat' ju na náhradu trov konania v súlade s návrhom Komisie.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (štvrtá komora)

nariadil:

1. Žaloba sa odmieta ako neprípustná.

2. **Nie je potrebné rozhodnúť o návrhu na vstup vedľajšieho účastníka do konania predloženého Air Austral.**
3. **Žalobkyňa je povinná nahradiť trovy konania.**

V Luxemburgu 19. septembra 2005

Tajomník

H. Jung

Predseda komory

H. Legal